

naredil pokojni L. Dekleva v Košani, in da mu ugaja. Za tačas, ko je bila tista sušilnica narejena, bila je dobra, ker boljših nismo poznali. Leta 1886. je pa Dekleva predelal sušilnico, ker mu ni nič več ugajala, in sicer po ameriškem načinu, kolikor so seveda razmere dopuščale. Dekleva je dobil od kmetijskega ministerstva za svojo ameriško sušilnico 100 gld. premije.

Prav v vaši bližini, t. j. v Trnovem dela ravno sedaj g. župan Urbančič večo sušilnico po ameriškem načinu; pri njem lahko vidite vse natanko, kakšna je taka sušilnica.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

86.

Kako so potovali starodavni Grki.

Toliko in tako kakor dandanes ljudje še nikdar niso potovali. In kaj bi ne! Vsi znamenitejši kraji so prepreženi z železnicami, po katerih moremo za malo novcev v kratkem daleč priti, in po morji švigajo vitki parobrodi. Naši dedje niso mogli daleč z doma, zaprt jim je bil svet s svojimi prirodnimi krasotami, zaprta so jim bila mesta s svojimi umetninami, in o daljnih stanovnikih naše zemlje so malo znali. No, kako je bilo to v starodavnem času, kako so ondaj potovali? Poprašajmo Grke in Rimce, oni nam bodo največ povedali.

Prvak grškim bogovom je bil Cevs, ki je čuval vse ljudi, osobito potnike. Vsled tega je starodavni verni Grk drage volje sprejemal potnike pod streho ter jim stregel, kajti javnih gostilnic je bilo malo. Preprosti Grk je peš potoval, z gorjačo v roki, plemenita gospoda in stari ljudje so se vozili ali s konji ali z mulami. Vozovi so bili ali mali na dva sedeža, ali veliki na več sedežev. Čim bolje je napredovala kultura v Grkih, tem bolje je pojemalo gostoljubje. Vendar ne gre misliti, da so tujce neprijazno sprejemali, ali jim vrata celo zapirali. Ni pa istina, kar se je dolgo trdilo, da v starodavnem času ni bilo gostilnic, ali če so vendar bile, da so redkokedaj zahajali vanje, in to edino le nepremožni potniki: Sama ob sebi se nam naziva misel, da vsak brez izjeme vendar ni ostajal v zasobnih hišah, kedar je potoval. Gotovo je bilo posebnih hiš, ki so bile odprte vsakemu. Kdor ni hotel nadleže delati drugej, stopil je v tako javno hišo. Pindar preslavlja Atene in Korind radi gostoljubja. Kedaj pa kedaj je bilo tu toliko potnikov, da ni misliti, da so se namestili edino le pri gostoljubnih prijateljih in znancih. Gizdani Bizantinci so dajali svoja stanovanja v najem tujcem, kakor nam to sporočajo razni pisatelji. Tudi ob cestah in potih so stale gostilnice, v katere je mogel vsak zaviti, ako ga je bila volja. Plutarh svarí v svojej dietetiki potnike, ter jim

svetuje, naj se ogibajo javnih gostilnic, kolikor je moči, ali vsaj previdni naj bodo. Če te tudi prijazno pozdravlja gostilnik, vendar dvakrat premisli, preden notri greš, izlasti če hiša ni na dobrem glasu; ako je še ena blizu, hodi mimo. Nek Lakonec si je kupil v gostilnici ribo ter jo dal gostilniku, da mu jo pripravi za jed. Ali ko je gostilnik od njega zahteval tudi sira, olja in kisa, zavrnil ga je Špartanec tako-le: „Kaj še, da imam teh treh stvari, ne bi bil ribe kupil.“ Ta anekdota nam pojasnuje prečudno razmerje mej gostilnikom in gostom. Gostilniki grški so bili razvpiti ljudje, nekaj zato, ker so preveč drli in sploh na denar gledali, in nekaj zato, ker se njihova obrt ni slagala z gostoljubnostjo.

Za Homerove dobe so se potniki rajše vozili; pozneje so začeli vozove opuščati in so rajše jahali. Na kakošnih vozeh so se vozili starodavniki, kako so bili vozovi narejeni, o tem imamo zelo malo podatkov. Navadno so se vozili v dvokolescih, kakoršne nahajamo na starodavnih spominkih zrisane. Ti dvokolesci nas spominjajo sila preprostih karioletov, kakoršnih je še dobiti v severnej Tinskej in Švedskej. Polagoma je ježa bolj v navado prišla. Za makendonske poslance je najel Demosten več mul, a on jih je spremil na konju do Tebena. Za take mule so imeli posebno sedlo z nasnonilom. No videti je, da so tako jahale večinoma ženske in pomehkuženi možaki. Sploh je vsak najrajše peš potoval. Tudi javno poslaništvo atensko je peš potovalo k Filipu. Da so potovanje si olajšali, jemali so seboj robeve, ki so jim nosili hrano, posodje, odejo in še drugo.

Grške ceste so bile zložne in trde. Sicer je Strabon Grkom očital, da so zanemarili zidanje kloak, vodovodov in velikih cest, na kar so Rimci vso pozornost obračali. Za varuha cestam in potom so imeli boga Herma. Na mnogih mestih so stali njemu posvečeni stebri, ali so ležale groblje, na katero je vsak potnik po starodavnej navadi vrgel kamenček, in na razpotju je stal kip triglave varuhinje Hekate. Pred ta znamenja so pokladali starodavniki raznih jestvin. Kdor je prišel mimo, mogel je vzeti in jesti, ako se je mu poljubilo. Tudi niso branili potnikom sadja trgati in jesti, kolikor je kdo potreboval.

(Dalje prihodnjič.)

Nasledki „šnopsa“.

(Dalje.)

Ko potem oba Plahtača denar pri luči pregledata in preštejeta, deneta par bolj umazanih bankovcev na stran, drugo vsoto spravita pa pod lastni ključ. Okradeni cestar se pa to noč ni več streznil, a drugo jutro tudi ne pri Plahtačevih prebudil se. Precej po polnoči naložita ga Plahtača; odneseta ga ravno na nasprotno stran od hiše svoje po kolovozu med njive, kjer tu in tam ob krajih žito po nekoliko pomandrata, čes mislilo se bode, da je to Cestar sam padaje v pijanosti napravil. Tikoma ob poti pustita potem vsega razmršenega ležati.